

B.2 Preventie

B.2.1 Betekenis afvalpreventie

Afvalpreventie richt zich op het voorkomen dan wel het beperken van het ontstaan van afvalstoffen. Afvalpreventie heeft betrekking op alle activiteiten die plaatsvinden voordat een product, materiaal of stof afval wordt. In artikel 1.1, eerste lid, van de Wm is de definitie van 'preventie' opgenomen (zie ook bijlage F.3). Afvalpreventie heeft zowel een kwalitatieve als een kwantitatieve component. Onder afvalpreventie wordt verstaan:

Maatregelen die worden genomen voordat een stof, materiaal of product afvalstof is geworden, ter vermindering van:

- a. de hoeveelheid afvalstoffen, inclusief via het hergebruik van producten of de verlenging van de levensduur van producten;*
- b. de negatieve gevolgen van de geproduceerde afvalstoffen voor het milieu en de menselijke gezondheid; of*
- c. het gehalte aan gevaarlijke stoffen in materialen en producten.*

Afvalpreventie is de hoogste prioriteit in de afvalhiërarchie. In artikel 10.4, eerste lid, van de Wm is conform artikel 4, eerste lid, van de kaderrichtlijn afvalstoffen (Kra) de afvalhiërarchie opgenomen. Het betreft een prioriteitsvolgorde voor het nemen van maatregelen voor preventie en het beheer van afvalstoffen. In de afvalhiërarchie is afvalpreventie de eerste prioriteit, gevolgd door voorbereiden voor hergebruik, dan recycling, andere vormen van nuttige toepassing (waaronder energierecuperatie en opvulling) en uiteindelijk verwijdering (waaronder storten en verbranden zonder energierecuperatie). Zie paragraaf A.4.2 voor de afvalhiërarchie die in het LAP wordt aangehouden, welke voortbouwt op die uit de Wm.

B.2.2 Afvalpreventieprogramma Nederland

De groeiende wereldbevolking leidt tot een stijgende vraag naar grondstoffen en meer afval. Afval kan de lucht, het grondwater en de bodem verontreinigen en zorgt ook voor extra CO₂ en methaan in de atmosfeer, wat weer bijdraagt aan klimaatverandering. Minder afvalproductie en grondstoffenverbruik is beter voor mens en milieu. Het belang van afvalpreventie wordt steeds meer onderkend. Door de focus op preventie verandert ook het perspectief op afval. In een circulaire economie wordt afval steeds meer gezien als een waardevolle bron van grondstoffen.

In december 2020 is het [Afvalpreventieprogramma Nederland](#) (APP) vastgesteld. Het is opgesteld ter actualisering van het afvalpreventieprogramma uit 2013 en ter implementatie van artikel 9 van de gewijzigde Kra.

In Nederland worden afvalpreventiemaatregelen genomen binnen het bredere kader van het Rijksbrede programma Circulaire Economie 'Nederland circulair in 2050'. Het APP bevat geen nieuw beleid maar beschrijft, conform de Europese eisen, bestaande maatregelen en initiatieven die Nederland neemt op het gebied van afvalpreventie. Deze eisen zijn aangescherpt door de wijziging van de Kra in 2018.

Het APP laat zien wat Nederland doet op het gebied van afvalpreventie voor de onderwerpen duurzame productie en consumptie, kritieke grondstoffen, gevaarlijke stoffen, hergebruik en reparatie, voedselverspilling, zwerfafval en voorlichting en bewustwording. Hieruit blijkt dat Nederland voldoet aan de uitgebreide Europese eisen. Dit neemt niet weg dat Nederland zal blijven inzetten op het ontwikkelen van nieuwe manieren om afvalpreventie te stimuleren.

Naast een beschrijving van afvalpreventiemaatregelen bevat het APP informatie over het Europese kader en de nieuwe eisen voor afvalpreventie in de gewijzigde Kra. Ook wordt uitgelegd wat afvalpreventie is en hoe dit bijdraagt aan de doelstellingen van de circulaire economie.

B.2.3 Kern van het beleid

Dit hoofdstuk bevat geen specifieke beleidskeuzes. De informatie in dit hoofdstuk is toelichtend. Bij een wijziging van onderdelen van dit hoofdstuk zal geen procedure van inspraak worden gevolgd maar zal worden volstaan met bekendmaking.